

**Provozování vodovodu
nebo kanalizace
pro veřejnou potřebu
obcí Zlínského kraje**

**Metodická pomůcka
(aktualizace 2025)**

**Odbor životního prostředí a zemědělství
Krajský úřad Zlínského kraje**

OBSAH

1. ÚVOD	str. 2
2. DEFINICE A ZÁKLADNÍ POJMY	str. 3
3. PLÁN ROZVOJE VODOVODŮ A KANALIZACÍ	str. 3
4. EVIDENCE VODOVODŮ A KANALIZACÍ	str. 4
5. OPRÁVNĚNÍ K PROVOZOVÁNÍ	str. 4
6. PRÁVA A POVINNOSTI	str. 5
7. VODNÉ A STOČNÉ	str. 9
8. PŘESTUPKY	str. 10
9. ZÁVĚR	str. 13

1. ÚVOD

Česká republika patří z hlediska zásobování obyvatelstva pitnou vodou k těm lépe vybaveným zemím, také z hlediska jakosti dodávané pitné vody je situace srovnatelná s úrovní nejvyspělejších států Evropské unie. Obdobně jsme na tom v čištění odpadních vod.

Vodohospodářská infrastruktura – vodovody a kanalizace – zajišťuje nejen plnění základní funkce zásobování obyvatelstva pitnou vodou a čištění odpadních vod, ale je spojena i s rozvojem měst a obcí, zdravím obyvatelstva a řešením krizových situací. Souvisí také s hospodářským rozvojem průmyslu, investiční činnosti a v neposlední řadě také s životní úrovní obyvatelstva a kvalitou života v našich obcích a městech.

Dne 1. ledna 2002 nabyl účinnosti zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), který byl již několikrát novelizován.

Zákon o vodovodech a kanalizacích upravuje podmínky zajištění a provozování veřejných vodovodů a kanalizací, stanovuje práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů těchto zařízení a definuje vztahy mezi nimi a odběrateli. Vytváří rámec pro efektivní a udržitelné hospodaření s vodou, zajišťuje stabilitu a bezpečnost vodohospodářské infrastruktury a chrání tedy zájmy jak provozovatelů, tak odběratelů a obce, jakožto vlastníci a provozovatelé vodohospodářské infrastruktury mají klíčovou roli v jeho naplňování.

Prováděcím předpisem zákona o vodovodech a kanalizacích je vyhláška Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Tato vyhláška podrobně rozpracovává technické a provozní požadavky stanovené zákonem. Poskytuje konkrétní postupy a pravidla pro činnosti spojené s provozováním včetně praktických vysvětlivek, náležitosti žádostí, smluv, provozních řádů, způsobů výpočtů a vzorů dokumentů. Také tato vyhláška již byla několikrát novelizována.

Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlínského kraje již počtvrté aktualizuje dokument „Metodická pomůcka“ který si klade za cíl usnadnit obcím, jakožto vlastníkům a provozovatelům vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, orientaci v zákoně a prováděcích předpisech k němu vydaných.

2. DEFINICE A ZÁKLADNÍ POJMY (§§ 1 – 3 zákona)

Zákon se vztahuje na vodovody a kanalizace, pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více, a na každý vodovod nebo kanalizaci, které provozně souvisejí s vodovody a kanalizacemi uvedenými výše.

Tento zákon se nevztahuje na vodovody sloužící k rozvodu jiné než pitné vody, na oddílné kanalizace sloužící k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod a na vodovody a kanalizace nebo jejich části, na které není připojen alespoň 1 odběratel.

- **Vodovod** je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové vody nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování.
Vodovod je vodním dílem.
- **Kanalizace** je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně (jednotná kanalizace) nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně (oddílná kanalizace), kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Srážkové vody odváděné jednotnou kanalizací se stávají vtokem do této kanalizace přímo nebo přípojkou odpadními vodami.
Kanalizace je vodním dílem.
- **Provozování vodovodů nebo kanalizací** je souhrn činností, kterými se zajišťuje dodávka pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod. Jedná se zejména o:
 - dodržování technologických postupů při odběru, úpravě a dopravě pitné vody včetně manipulací, odvádění, čištění a vypouštění odpadních vod, dodržování provozních nebo manipulačních řádů, kanalizačního řádu
 - vedení provozní dokumentace
 - provozní a fakturační měření
 - dohled nad provozuschopností vodovodů a kanalizací
 - příprava podkladů pro výpočet ceny pro vodné a stočné
 - další související činnosti.
- **Fyzickou osobou trvale využívající** vodovod nebo kanalizaci je fyzická osoba, která má v obci, kde se nachází vodovod nebo kanalizace, trvalý pobyt.
- **Provozovatelem** vodovodu nebo kanalizace je osoba, která provozuje vodovod nebo kanalizaci a je držitelem povolení k provozování tohoto vodovodu nebo kanalizace vydaného krajským úřadem.
- **Odběratelem** je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, u pozemků nebo budov předaných příspěvkovým organizacím zřízeným samosprávnými územními celky, jsou odběratelem tyto právnické osoby.

3. PLÁN ROZVOJE VODOVODŮ A KANALIZACÍ (§ 4 zákona)

Kraj v samostatné působnosti zajišťuje zpracování a schvaluje plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro své území, který průběžně aktualizuje. Při zpracování aktualizací plánu se vychází z návrhů změn předkládaných krajskému úřadu obcemi ve stanovené elektronické podobě, formátu a obsahu. Postup projednání a schválení předkládaných změn včetně veškerých nutných náležitostí stanovuje § 4 vyhlášky.

Aktuální stav zásobování pitnou vodou, odvádění odpadních vod a jejich čištění se zpracovává na základě kolaudačních rozhodnutí jejich staveb. Schválené aktualizace plánu rozvoje

vodovodů a kanalizací předkládá krajský úřad každoročně v elektronické podobě a ve stanoveném formátu ministerstvu zemědělství.

Aktuální podoba Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje je zveřejněna na internetových stránkách Zlínského kraje: [Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje - Zlínský kraj](#)

4. EVIDENCE VODOVODŮ A KANALIZACÍ (§ 5 zákona)

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen na své náklady zajistit průběžné vedení **majetkové evidence** svých vodovodů a kanalizací.

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen na své náklady zajistit průběžné vedení **provozní evidence**, kterou tvoří záznamy o zdrojích povrchových a podzemních vod využívaných na vodu dodávanou vodovody, výkresová dokumentace vodovodu nebo kanalizace, nákladové listy, cenové kalkulace, plán kontrol jakosti vod v průběhu výroby pitné vody, plán kontrol míry znečištění odpadních vod, provozní deník a dále provozní řády.

Vybrané údaje majetkové evidence (dále jen „VÚME“) a vybrané údaje provozní evidence (dále jen „VÚPE“) předává vlastník vodovodu a kanalizace v elektronické podobě a ve stanoveném formátu územně příslušnému stavebnímu úřadu každoročně v termínu do 28. února za předcházející rok.

Pro potřeby vyplnění a předání dat slouží aplikace Ministerstva zemědělství MPVaK, která je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zemědělství ČR www.eagri.cz k bezplatnému stažení (<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/vybrane-udaje-z-majetkove-a-provozni-evidence-vodovodu-a-kanalizaci/>). Součástí samorozbalovací instalace aplikace MPVaK je uživatelská příručka aplikace pro vyplnění dat VÚME a VÚPE, stručný úvod jak postupovat při prvním spuštění nové aplikace a návod, jakým způsobem předat data VÚME a VÚPE na příslušný stavební úřad. Pro výpočet ceny uvedených objektů (pořizovací ceny infrastrukturního majetku vodovodů a kanalizací) se použije Metodický pokyn pro orientační ukazatele výpočtu pořizovací ceny objektů pro VÚME.

Ke zpracování VÚME a VÚPE vydalo Ministerstvo zemědělství Metodický pokyn č. 29192/2002-6000 a Metodický pokyn č. 29193/2002-6000, ke stažení zde: [Informace a podmínky Vybraných údajů majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací | MZe](#)

5. OPRÁVNĚNÍ K PROVOZOVÁNÍ (§ 6 zákona)

Osoba, která hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, požádá krajský úřad o povolení k jejich provozování. Povolení může být vydáno jen osobě, která:

- je oprávněna provozovat živnost podle zákona o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Bez splnění této podmínky je možno vydat povolení těm obcím nebo sdružením vlastníků vodovodů a kanalizací, která jsou právnickými osobami, pokud neprovozují vodovod nebo kanalizaci za účelem dosažení zisku,
- je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu, která ji opravňuje vodovod nebo kanalizaci provozovat. V případě, že vodovod nebo kanalizace provozně souvisí s vodovody nebo kanalizacemi jiných vlastníků, musí být doloženo, že s nimi má vlastník uzavřenou písemnou dohodu podle § 8 odst. 3 zákona, v níž upraví svá vzájemná práva a povinnosti,
- sama nebo její odborný zástupce splňuje kvalifikaci odpovídající požadavkům na provozování vodovodů nebo kanalizací, pro které se povolení vydává, a to v souladu s majetkovou evidencí vedenou v závislosti na počtu fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace, a to:

- *střední vzdělání s maturitní zkouškou* v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a má nejméně 4 roky praxe v oboru vodovody a kanalizace, jedná-li se o nejvýše 5 000 fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace
- *vysokoškolské vzdělání* ve studijním oboru v oblasti vodovodů a kanalizací a má nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody a kanalizace, jedná-li se o více než 5 000 fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace.

Příbuzné obory k oboru vzdělání obsahově zaměřené na vodovody a kanalizace jsou podrobně definovány § 12a novelizované vyhlášky.

Žádost o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace se podává elektronicky u krajského úřadu na formuláři dle Přílohy č. 11 vyhlášky.

6. PRÁVA A POVINNOSTI (§§ 7, 8, 9, 36 zákona)

Práva a povinnosti stavebníka, vlastníka a provozovatele při výstavbě, údržbě a provozování vodovodu nebo kanalizace

- **Vlastník** vodovodu nebo kanalizace je oprávněn za účelem kontroly, údržby nebo stavební úpravy vodovodu nebo kanalizace vstupovat a vjíždět na příjezdné, průjezdné a vodovodem nebo kanalizací přímo dotčené cizí pozemky, a to způsobem, který co nejméně zatěžuje vlastníky těchto nemovitostí. Stejně oprávnění má i provozovatel za účelem plnění povinností spojených s provozováním vodovodu nebo kanalizace.
- **Stavebník a vlastník** vodovodu nebo kanalizace mají právo umísťovat na cizí pozemek nebo stavbu tabulky vyznačující polohu vodovodu nebo kanalizace.
- Výše uvedená práva musí být vykonávána tak, aby bylo co nejméně zasahováno do práv vlastníků pozemků a staveb. Za tímto účelem je oprávněná osoba zejména povinna svůj vstup na cizí pozemek nebo stavbu jejímu vlastníku předem oznámit a po skončení prací pozemek nebo stavbu uvést do předchozího stavu, pokud se s vlastníkem nedohodne jinak. Výkon tohoto práva musí být prováděn též tak, aby co nejméně omezoval osoby užívající pozemek nebo stavbu na základě smlouvy s vlastníkem pozemku nebo stavby a další osoby, které ji užívají s jeho souhlasem.

Vlastník vodovodu nebo kanalizace

Práva vlastníka:

- Může uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem. Pokud ale vlastník provozuje vodovod nebo kanalizaci svým jménem a na vlastní odpovědnost, vztahují se na něj i všechna práva a povinnosti provozovatele.
- Může provést zásah do vodovodu nebo kanalizace pouze po předchozím projednání s provozovatelem, pokud toto není smlouvou o provozování stanoveno jinak.
- Vlastník vodovodu má právo na úplatu za dodávku pitné vody (dále jen "vodné"), pokud z uzavřené smlouvy o provozování vodovodu nevyplývá, že vodné se platí provozovateli vodovodu.
- Vlastník kanalizace má právo na úplatu za odvádění odpadních vod (dále jen "stočné"), pokud z uzavřené smlouvy o provozování kanalizace nevyplývá, že stočné se platí provozovateli kanalizace.

Povinnosti vlastníka:

- Zajistit plynulé a bezpečné provozování.
- Vytvářet rezervu finančních prostředků na obnovu vlastněného vodovodu nebo kanalizace a dokládat jejich použití pro tyto účely.

- Vlastníci vodovodů nebo kanalizací, které spolu provozně souvisí, musí upravit svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou tak, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace. Tato dohoda je podmínkou kolaudačního rozhodnutí podle stavebního zákona. Nezbytný obsah písemné dohody je předepsán v § 8 odst. 15 zákona. Písemné dohody vlastníků provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací uzavřené před 1. lednem 2014 musí být uvedeny do souladu s ustanovením § 8 odst. 15 zákona do 1. ledna 2020.
- Umožnit napojení vodovodu nebo kanalizace jiného vlastníka, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti zařízení. Možnost napojení k zabezpečení dodávek pitné vody nebo odvádění odpadních vod nesmí být podmiňována vyžadováním finančních nebo jiných plnění. Náklady na realizaci napojení vodovodu nebo kanalizace hradí vlastník, kterému je napojení umožněno.
- Umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci a dodávat pitnou vodu nebo odvádět odpadní vody a čistit je, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti těchto zařízení. Připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky a uzavření smlouvy o dodávce pitné vody nebo odvádění i čištění odpadních vod nesmí být podmiňovány vyžadováním finančních nebo jiných plnění. Náklady na realizaci vodovodní přípojky na vodovod nebo kanalizační přípojky na kanalizaci hradí osoba, které je umožněno připojení. Materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace.
- Uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem. Při uzavírání této smlouvy nesmí jednat v rozporu s dobrými mravy, zejména nesmí odběratele diskriminovat. Minimální obsah smlouvy je stanoven v § 8 odst. 16 a 17 zákona. Smlouvy vlastníka, popřípadě provozovatele vodovodu nebo kanalizace s odběratelem uzavřené před 1. lednem 2014 musí být uvedeny do souladu s ustanovením § 8 odst. 16 a 17 zákona do 1. ledna 2024.
- Vlastník vodovodu nebo kanalizace i jejich provozovatel jsou povinni umožnit přístup k vodovodu nebo kanalizaci osobám, které jsou oprávněny provádět kontrolu kvalitního a plynulého provozování vodovodů nebo kanalizací a jejich technického stavu nebo činit jiná nezbytná opatření ke zjištění plnění povinností stanovených zákonem o vodovodech a kanalizacích a zvláštními zákony.
- Zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací, a to na dobu nejméně 10 kalendářních let. Obsah plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací je stanoven v ustanovení § 13 odst. 1 vyhlášky, jeho zpracování se provádí podle přílohy č. 18 k vyhlášce. Aktualizace plánu financování se provádí v kalendářním roce, který následuje po roce, v němž došlo ke změně hodnoty majetku vlastníka o více než 10 %, nejdéle však do 10 let od jeho zpracování, popřípadě od jeho poslední aktualizace. Každá provedená aktualizace je součástí původního plánu financování obnovy. Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací musí být zpracován tak, aby sloužil k vytváření rezervy finančních prostředků na obnovu vodovodů a kanalizací.
- Předat obecnímu úřadu obce, v jejímž obvodu zajišťuje provoz vodovodu nebo kanalizace, informaci s platnými údaji pro možné odběratele k uzavření písemné smlouvy o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod, o:
 - a) rozsahu zmocnění předaných vlastníkem vodovodu nebo kanalizace provozovateli smlouvou o provozování
 - b) jakosti a tlaku dodávané pitné vody a maximální míře znečištění odváděných odpadních vod s uvedením místa zveřejňování aktuálních informací,
 - c) způsobu zjišťování množství odebírané vody včetně stanovení způsobů umístění vodoměrů, způsobu zjišťování množství odpadních vod, výpočtu odváděných srážkových vod a o možných výjimkách,
 - d) technických požadavcích na vnitřní vodovod a vnitřní kanalizaci včetně zakázaných materiálů pro vnitřní rozvod,
 - e) technických požadavcích na přípojky,
 - f) fakturaci, případné zálohové platbě a o způsobu vyúčtování,
 - g) rozsahu a podmínkách odpovědnosti za vady, způsobu a místě jejich uplatnění, včetně nároků vyplývajících z této odpovědnosti (reklamační řád),
 - h) možnostech přerušení nebo omezení dodávky vody a odvádění odpadních vod a o podmínkách náhradních dodávek vody a náhradního odvádění odpadních vod a údajích o způsobu informování osob, které tyto služby využívají,
 - i) případných smluvních pokutách.

Obecní úřad v přenesené působnosti zajistí, aby veřejnosti byly zpřístupněny informace o těchto podmínkách pro uzavření smlouvy o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod. Obec tyto informace zveřejní na úřední desce obecního úřadu nebo oznámí, kde jsou zpřístupněny.

- Bezplatně předávat každoročně vždy do 28. února vybrané údaje z majetkové evidence vodovodů a kanalizací a z jejich provozní evidence za předcházející kalendářní rok v elektronické podobě a ve stanoveném formátu územně příslušnému stavebnímu úřadu (ORP).
- Nejpozději do 30. dubna kalendářního roku způsobem uvedeným v příloze č. 20 vyhlášky zveřejnit porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, a dosažené skutečnosti v předchozím kalendářním roce. Vykázaný rozdíl vyšší než 5 % hodnot kalkulovaných musí být zdůvodněn. Porovnání je vlastník vodovodu nebo kanalizace povinen zaslat ve stejném termínu a v elektronické podobě a ve stanovené formě ministerstvu zemědělství pomocí aplikace *VSVaK Porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné za kalendářní rok a dosažené skutečnosti v témže kalendářním roce*, která je dostupná na internetových stránkách Ministerstva zemědělství ČR www.eagri.cz, Rozcestník eAGRI, sloupec Ministerstvo zemědělství, část VODA, díl Vodovody a kanalizace, oddíl Aplikace VSVaK Porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné za kalendářní rok a dosažené skutečnosti v témže kalendářním roce
- <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/porovnani-vsech-polozek-vypoctu-ceny-pro-vodne-a-pro-stocne-na-kalendarni-rok/aplikace-porovnani-vsech-polozek-vypoctu.html>. Povinnost zveřejnit tyto informace se považuje za splněnou okamžikem předání údajů obecnímu úřadu obce, které se týká. Obec tyto informace zveřejní na úřední desce obecního úřadu bezodkladně po předání těchto údajů, nejpozději však do 2 dnů, na dobu nejméně 30 kalendářních dnů.
- Poskytnout na vyžádání ve lhůtě stanovené ministerstvem zemědělství údaje o technickém stavu jeho vodovodů nebo kanalizací.
- Umožnit přístup k vodovodu a bezplatný odběr vody jednotkám požární ochrany při likvidaci požáru.
- Před podáním žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí pro stavbu kanalizace zajistit zpracování kanalizačního řádu, který stanoví nejvyšší přípustnou míru znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace, popřípadě nejvyšší přípustné množství těchto vod a další podmínky jejího provozu. Kanalizační řád je vlastník kanalizace povinen předložit před podáním žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí stavby kanalizace vodoprávnímu úřadu ke schválení.
- Pravidelně, alespoň jednou za rok, informovat odběratele v co nejvhodnější a snadno přístupné formě, například prostřednictvím vyúčtování nebo elektronické aplikace přístupné způsobem umožňujícím dálkový přístup, o vodném a stočném, a to v rozsahu stanoveném v § 36b vyhlášky.

Některé povinnosti může vlastník vodovodu nebo kanalizace přenést zmocněním ve smlouvě na provozovatele těchto zařízení.

Provozovatel vodovodu nebo kanalizace

Práva provozovatele:

- Provést zásah do vodovodu nebo kanalizace pouze se souhlasem vlastníka, pokud není smlouvou o provozování vodovodu nebo kanalizace stanoveno jinak.
- Přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod bez předchozího upozornění jen v případech živelní pohromy, při havárii vodovodu či kanalizace nebo při možném ohrožení zdraví lidí nebo majetku. Přerušování nebo omezení dodávky vody je

povinen bezprostředně oznámit územně příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, vodoprávnímu úřadu, nemocnicím, operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje a dotčeným obcím.

- Přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušení nebo omezení
 - při provádění plánovaných oprav, udržovacích a revizních pracích,
 - nevyhovuje-li zařízení odběratele technickým požadavkům tak, že jakost nebo tlak vody ve vodovodu může ohrozit zdraví a bezpečnost osob a způsobit škodu na majetku,
 - neumožní-li odběratel provozovateli, po jeho opakované písemné výzvě, přístup k vodoměru, přípojce nebo zařízení vnitřního vodovodu nebo kanalizace za podmínek uvedených ve smlouvě o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod,
 - bylo-li zjištěno neoprávněné připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky,
 - neodstraní-li odběratel závady na vodovodní nebo kanalizační přípojce ve lhůtě jím stanovené, která nesmí být kratší než 3 dny,
 - při prokázání neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod,
 - v případě prodloužení odběratele s placením podle sjednaného způsobu úhrady vodného nebo stočného po dobu delší než 30 dnů.

Povinnosti provozovatele:

- Provozovat vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro tento provoz rozhodnutími správních úřadů a v souladu se smlouvou o provozování vodovodu nebo kanalizace uzavřenou s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a v souladu s písemnou dohodou, pokud se jedná o vodovod nebo kanalizaci provozně související.
- Předat obci na její žádost přehled zjištěných ukazatelů jakosti vody za minulý rok nejpozději do 30 dnů ode dne vyžádání.
- Provádět odběry vzorků surové vody (zdroj podzemní či povrchové vody) v místě odběru před její vlastní úpravou a provádět jejich rozborů a celkové výsledky předávat krajskému úřadu a příslušnému správci povodí jednou ročně vždy do 31. března za předchozí kalendářní rok v rozsahu tabulek 1 a 2 přílohy č. 9 k vyhlášce prostřednictvím databáze spravované Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ). Ke vkládání výsledků do databáze provozovatel využije elektronickou aplikaci zveřejněnou na internetových stránkách ČHMÚ: <https://surovavoda.chmi.cz>. Vkládání údajů do systému lze provádět ve formátu XML (exportem z Labsystému nebo importem XML souboru do systému ČHMÚ) nebo přes webové rozhraní (prostřednictvím formuláře, který nahrazuje původní soubor v MS Excel). Podmínkou úspěšného vložení dat je registrace uživatele do systému a identifikace míst odběrů, jimž budou odpovídat vkládané výsledky rozborů jakosti surové vody.
- Sdělit stavebníkovi přeložky vodovodu nebo kanalizace své písemné stanovisko k navrhované přeložce nejpozději do 30 dnů od doručení žádosti.
- V případě přerušení nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod je povinen zajistit náhradní zásobování pitnou vodou nebo náhradní odvádění odpadních vod.
- Neprodleně odstranit příčinu přerušení nebo omezení dodávky pitné vody nebo odvádění odpadních vod a bezodkladně obnovit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod.
- Po zjištění zhoršení jakosti dodávané pitné vody bez prodloužení toto oznámit orgánu ochrany veřejného zdraví a krajskému úřadu.
- Poskytnout na vyžádání ve lhůtě stanovené výzvou ministerstvu zemědělství údaje, které se týkají technického stavu vodovodu nebo kanalizace, které provozuje, údaje o vynaložených provozních nákladech a údaje o výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné.

- Zajistit, aby na jeho internetových stránkách, nebo způsobem v místě obvyklým (elektronická úřední deska obce v jejímž obvodu působí) byly zveřejněny údaje pro možné odběratele k uzavření písemné smlouvy o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod a poradenství pro odběratele. Poradenstvím pro odběratele se rozumí informace o možnosti snížení spotřeby vody, o omezení rizik způsobujících úniky vody a zdravotních rizik souvisejících se stagnací vody, o možnosti omezení množství odváděné srážkové vody do kanalizace-například její akumulací a následným využitím, vsakováním na pozemku nebo výparem, a to v rozsahu stanoveném v § 36a vyhlášky.

7. VODNÉ A STOČNÉ (§ 20 zákona)

Vodné a stočné má jednosložkovou nebo dvousložkovou formu.

Jednosložková forma je součinem ceny podle cenových předpisů (zákon o cenách) a množství odebrané vody (§ 16 zákona) nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod (§ 19 zákona). Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny podle cenových předpisů (zákon o cenách) a množství odebrané vody (§ 16 zákona) nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod (§ 19 zákona) a pevnou složku, stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního množství odebrané vody. Podíl jednotlivých složek stanoví cenový předpis (zákon o cenách). Způsob výpočtu pevné složky stanoví vyhláška.

Regulátorem ceny pro vodné a stočné je ze zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo financí, které má pro kontroly dodržování výměrů stanovujících věcné usměrňování cen zřízeny Speciální finanční úřady. V této oblasti Ministerstvo zemědělství působí jako odborný garant s cílem optimalizování nákladů na rozvoj vodovodů nebo kanalizací a na jejich provoz a obnovu.

V souladu s ustanovením § 36 odst. 5 zákona je vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, povinen zaslat každoročně Porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné za kalendářní rok a dosažené skutečnosti v témže kalendářním roce (dále jen „Porovnání“) na Ministerstvo zemědělství, a to nejpozději do 30. 4. kalendářního roku.

Ke zpracování Porovnání lze použít bezplatnou aplikaci VSVaK. Aplikace VSVaK je zpracována v souladu s přílohou č. 20 vyhlášky a umožňuje kromě vyplnění dat také jejich kontrolu a následné automatizované odeslání na Ministerstvo zemědělství. Součástí aplikace je i návod pro použití včetně popisu jednotlivých položek. Aplikace je dostupná na internetových stránkách Ministerstva zemědělství ČR: [Aplikace VSVaK Porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné za kalendářní rok a dosažené skutečnosti v témže kalendářním roce \(verze určená pro zpracovatele\) | MZe](#)

Vykázaný rozdíl vyšší než 5 % hodnot kalkulovaných musí být zdůvodněn. V působnosti Ministerstva zemědělství je dle § 29 odst. 4 písm. c) zákona mimo jiné i provádění vzájemného porovnání cen podle cenových předpisů pro vodné a stočné a zveřejňování jejich výsledků.

8. PŘESTUPKY (§§ 32, 33, 34 zákona)

V příslušných ustanoveních vymezuje zákon skutkové podstaty přestupků fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob včetně výše správního trestu pokuty, kterou může stavební, případně krajský úřad, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán, za spáchání přestupku uložit.

9. ZÁVĚR

Cílem příručky je přehledně a srozumitelně shrnout práva a zejména povinnosti, které s sebou vlastnictví a provozování vodohospodářské infrastruktury přináší, přičemž uvedené informace o výši sankcí mají sloužit jako upozornění na možný důsledek jejich neplnění.

Provozování vodohospodářské infrastruktury má významný dopad na kvalitu života v našem kraji, a Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, je připraven poskytnout v případě potřeby metodickou podporu a pomoc při orientaci v právních předpisech.

Oddělení vodního hospodářství – kontakty:

	telefon	e-mail	kanc. č.
Vedoucí oddělení:			
Ing. Dana Zápecová	577 043 357	dana.zapecova@zlinskykraj.cz	1144
Ing. Petra Dzurusová	577 043 383	petra.dzurusova@zlinskykraj.cz	1130
Bc. Radomíra Huserová	577 043 356	radomira.huserova@zlinskykraj.cz	1145
Ing. Jana Kukučková	544 043 374	jana.kukuckova@zlinskykraj.cz	1132
Ing. Marcela Lucová	577 043 359	marcela.lucova@zlinskykraj.cz	1132
Bc. Ivana Šeflová	577 043 396	ivana.seflova@zlinskykraj.cz	1145
Ing. Dagmar Vodáková	577 043 366	dagmar.vodakova@zlinskykraj.cz	1130